

สรุปและข้อเสนอแนะ

เนื้อหาทั้งหมดของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เสนอการวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการแสดงออกถึงอารมณ์และความรู้สึกในดนตรีบรรเลง ซึ่งผู้เขียนมีความเห็นว่า การมองว่าดนตรีบรรเลงมีการแสดงออกถึงอารมณ์และความรู้สึกบางประการผ่านเสียงของท่วงทำนองต่าง ๆ ในดนตรีนั้นเป็นคุณสมบัติของดนตรีบรรเลงที่เราไม่สามารถรับรู้และเข้าใจความหมายได้ตรงกัน คุณสมบัติที่เพียงพอที่จะเป็นองค์ประกอบสำหรับดนตรีก็คือการเรียบเรียงเสียงต่าง ๆ ที่สอดคล้องกันเป็นท่วงทำนองของบทเพลงให้มีความถูกต้องตามลักษณะของคีตลักษณ์ทางดนตรี สำหรับการกระตุ้นให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกหรือการแสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึกนั้น แม้ว่าจะเป็สิ่งที่เกิดขึ้นได้กับผู้ฟังบางคน แต่ก็ไม่ใช่สิ่งจำเป็นที่ผู้ฟังดนตรีทุกคนจะต้องเข้าใจหรือรับรู้ความหมายทางอารมณ์ความรู้สึกในดนตรีนั้นได้อย่างถูกต้องตรงกัน ดนตรียังไม่ใช่ภาษาสากลดังที่ได้มีการกล่าวไว้ในข้างต้น ผู้ฟังบางคนอาจฟังดนตรีเพียงเพื่อความเพลิดเพลินไปกับเสียงต่าง ๆ ในท่วงทำนองของดนตรีเท่านั้น โดยไม่ได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับความหมายหรืออารมณ์ความรู้สึกที่มีอยู่ในท่วงทำนองนั้นเลย ซึ่งการฟังดนตรีเพื่อการพิจารณาเสียงของท่วงทำนองในดนตรีเท่านั้นก็สามารถจัดว่าเป็นการฟังดนตรีที่มีคุณภาพได้หากสามารถวิเคราะห์ลักษณะของท่วงทำนองนั้นได้ หรือผู้ฟังที่มีการเรียนรู้และอยู่ในบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่ต่างกัน ก็สามารถฟังดนตรีและเข้าใจความหมายของดนตรีได้ต่างกันด้วย การแสดงออกของดนตรีจึงไม่ใช่ลักษณะของภาษาสากลที่ทุกคนสามารถเข้าใจได้ถูกต้องตรงกัน

การอธิบายปัญหาเกี่ยวกับการแสดงออกถึงอารมณ์และความรู้สึกในดนตรีบรรเลงของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เริ่มจากการพิจารณาคำนิยามของดนตรี ซึ่งคำนิยามดนตรีที่เป็นที่ยอมรับกันก็คือ การนิยามว่าดนตรีคือเสียงที่ถูกเรียบเรียงขึ้นจากการประพันธ์ของศิลปิน และเสียงของดนตรีนั้นสามารถทำให้ผู้ฟังเกิดความเพลิดเพลินหรืออารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ ไปตามท่วงทำนองของดนตรี และยังไปกว่านั้นการแสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึกนี้จะสามารถทำให้คนทุกคนสามารถเข้าใจความหมายในดนตรีจนอาจกล่าวได้ว่า "ดนตรีเป็นภาษาสากล" ประเด็นสำคัญที่ผู้เขียนนำมาพิจารณาก็คือมีความจำเป็นหรือไม่ที่นิยามของดนตรีจะต้องกล่าวถึงการแสดงอารมณ์ความรู้สึกผ่านท่วงทำนองของดนตรี หรือปัญหาที่ว่า การสื่ออารมณ์ความรู้สึกเป็นลักษณะที่จำเป็นของดนตรีหรือไม่ และหากเราให้คำนิยามว่าดนตรีคือเสียงที่เรียบเรียงขึ้นมาตามลักษณะทางคีตลักษณ์ของการประพันธ์เพลงแล้วคำนิยามนี้จะเป็คำนิยามที่เพียงพอในการให้ความหมายของ

ดนตรีหรือไม่ ผู้เขียนจึงพิจารณาปัญหาต่าง ๆ ของการแสดงออกถึงอารมณ์และความรู้สึกในดนตรีบรรเลง เพื่อแสดงให้เห็นว่าการพิจารณาการแสดงออกถึงอารมณ์และความรู้สึกของดนตรีบรรเลงนั้นเป็นประเด็นที่มีปัญหาที่ยังคลุมเครือในเรื่องของการสื่อและการเข้าใจความหมายที่ถูกต้องตรงกัน หากเรานิยามความหมายของดนตรี โดยรวบเอาการแสดงออกถึงอารมณ์และความรู้สึกเข้าเป็นลักษณะหนึ่งของดนตรีด้วยนั้น จะทำให้เราต้องประสบปัญหาเช่นเดียวกัน และประเด็นสำคัญที่ผู้เขียนต้องการเสนออีกประการหนึ่งก็คือการแสดงออกถึงอารมณ์และความรู้สึกผ่านท่วงทำนองของดนตรีนั้น แม้ว่าจะจะเป็นสิ่งที่มีอยู่จริงในการประพันธ์เพลง และผู้ฟังดนตรีก็สามารถรับรู้การแสดงออกถึงความรู้สึกเหล่านั้นได้จริง แต่การแสดงออกไม่ใช่ลักษณะจำเป็นที่ผู้ฟังทุกคนจำเป็นจะต้องรับรู้ได้อย่างถูกต้องตรงกัน ด้วยเหตุผลทั้งสองประการในข้างต้น ผู้เขียนจึงเสนอข้อสรุปในการให้คำนิยามดนตรีว่า ดนตรีคือเสียงที่ถูกเรียบเรียงขึ้นมา ให้เสียงต่าง ๆ มีลักษณะของการสอดประสานกันอย่างถูกต้องตามคีตลักษณ์ แม้ว่าดนตรีจะมีการแสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึกบางประการได้จริง แต่การแสดงออกนั้นก็ไม่ใช่การแสดงออกที่มีลักษณะเป็นภาษาสากลที่ทุกคนจะเข้าใจได้ตรงกัน ผู้เขียนคิดว่าการนิยามดนตรีด้วยความหมายข้างต้นนี้น่าจะเป็นคำนิยามที่เพียงพอที่จะกล่าวถึงลักษณะที่เป็นองค์ประกอบอย่างน้อยที่สุดของดนตรีได้ การกล่าวถึงการแสดงออกถึงอารมณ์และความรู้สึกในดนตรีนั้น แม้ว่าผู้ฟังจะสามารถเข้าใจความหมายต่าง ๆ ในเสียงดนตรีได้จริง แต่การเข้าใจความหมายของการสื่ออารมณ์ดังกล่าวก็เป็นการเข้าใจที่มีความแตกต่างกันไปตามการเรียนรู้ และบริบททางสังคมวัฒนธรรม ไม่มีการแสดงออกทางดนตรีที่มีลักษณะเป็นภาษาสากลในดนตรีของวัฒนธรรมใดวัฒนธรรมหนึ่ง

อย่างไรก็ตาม เนื้อหาของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้นั้นไม่ได้ครอบคลุมถึงปัญหาทางจิตสุนทรียศาสตร์ในทุกแง่มุม จึงสามารถทำให้ผู้ที่สนใจในเรื่องนี้สามารถมองปัญหาในรูปแบบอื่นได้อีก และแม้ว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะพยายามอธิบายปัญหา และเสนอแนวทางในการนิยามดนตรีซึ่งผู้เขียนคิดว่าเป็นคำนิยามที่เพียงพอและครอบคลุมลักษณะของดนตรีแล้วก็ตาม แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าไม่มีข้อโต้แย้งอื่น ๆ อีก ผู้เขียนจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผู้ที่สนใจเกี่ยวกับประเด็นทางจิตสุนทรียศาสตร์ จะได้นำเอาปัญหาและประเด็นที่น่าสนใจซึ่งเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ไปแก้ไขและค้นหาคำตอบต่อไป